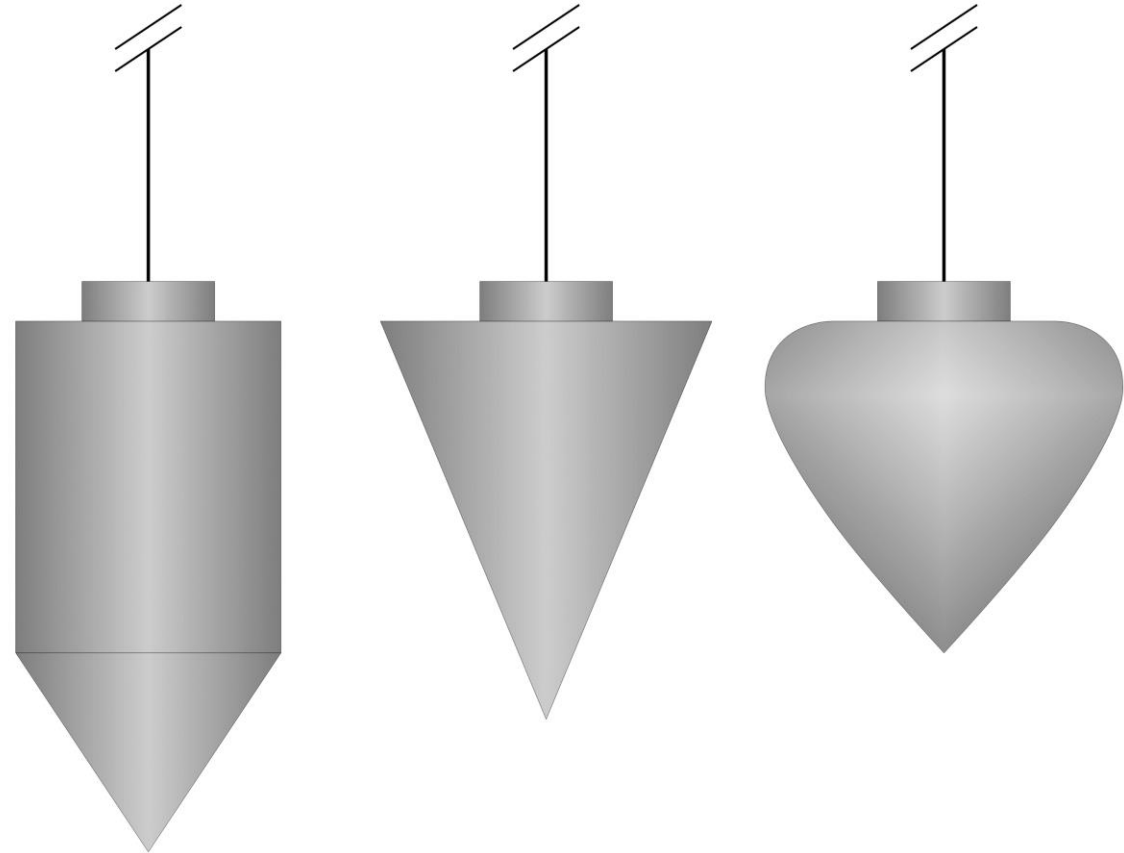

Olovnice

Slouží k vytyčení svislého směru (přímky) a provažování bodů (umístění více bodů nad sebou).

Skládá se z těžkého rotačního tělesa a závěsu. Osa rotace musí procházet závěsem. Těleso je zhotoveno z kovu a může mít tvar válce se špičkou na spodní straně, kuželu, srdcovitý nebo hruškovitý. *Příklady viz obrázky.*

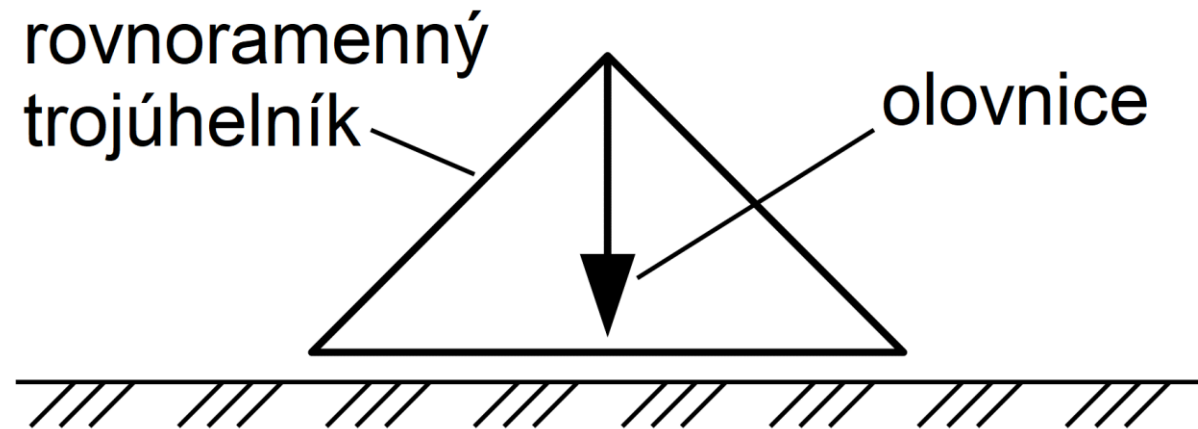

Hmotnost olovnice se v měřičské praxi pohybuje od 100 do 250 g. Na stavbách se používají olovnice o hmotnosti až 20 kg, v dolech i několik set kilogramů.

Závěs olovnice bývá z pleteného motouzu, případně silných rezných nití, aby se nezkroutil. Čím je motouz silnější, tím je přesnost olovnice menší. Z důvodů možných deformací tvaru není vhodné používat drát.

Na principu olovnice funguje tzv. krokvice (viz obrázek), která umožňuje určit vodorovnou přímku. Princip je podobný, jako u trojúhelníku s ryskou.

Pokud je ryska trojúhelníku a závěs olovnice v zákrytu, je spodní strana krokvice vodorovná. Pokud se opatří úhломěrnou stupnicí, lze krokvici využít jako sklonoměr.

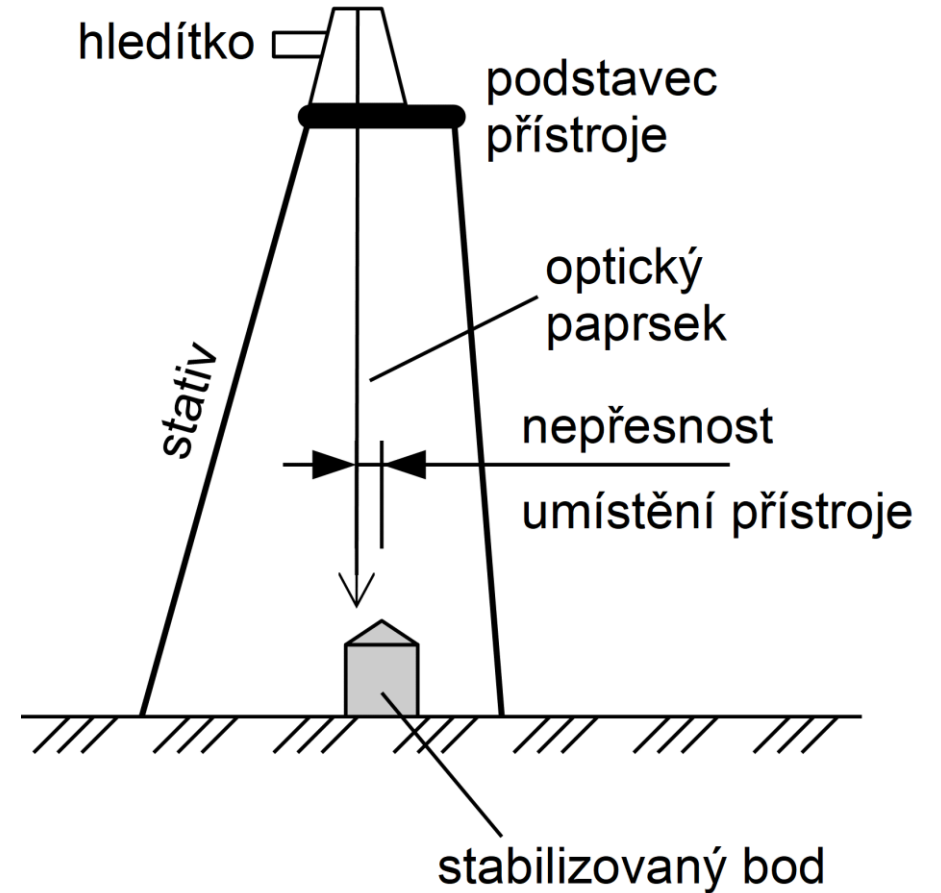
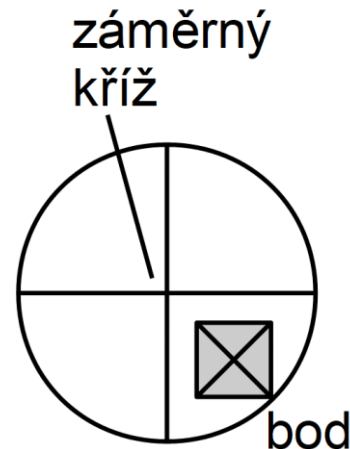

Dostředovače

Dostředovač je zařízení, které umožňuje umístit měřicí přístroj nad vybraný bod. Obvykle je součástí měřicího přístroje (např. teodolitu), ale může být proveden jako samostatný přístroj. Obsahuje okulár (*dalekohled*), který pomocí optického hranolu lomí pohled v okuláru svisle dolů.

Pomocí vyznačeného záměrného kříže posunujeme přístroj tak, aby záměrný kříž cílil na požadovaný bod.

Pohled v okuláru

Pentagon

Pentagon je pětiboký optický hranol, který se používal jako pomůcka k vytyčování přímek nebo pravého úhlu. V některých případech se používal dvojitý pentagon, tj. dva pentagony na sobě. Hranol měl dvě strany zrcadlové a ty odrážely vstupující paprsek v úhlu 90° .

Měřičské jehly a kolíky

Jehly (někdy zvané hřeby) se využívají pro zaznačení jednotlivých kladů pásma při měření délek. Používá se sada obvykle o 10 kusech.

Kolíky jsou z jehličnatého dřeva a slouží pro označení místa, kde byl dostředěn geodetický přístroj (označujeme hřebíkem), vytyčen bod (popisujeme číslem bodu) nebo označujeme místo měřičské značky.